

- Bonum dicit rationem perfecti quod est appetibile. i, 687, n. 6.
- Existencia et operatio non sunt bona ut quod, sed ut quo. i, 688, n. 8.
- Bonum est passio entis non absolute vel pro quocumque statu, sed sub statu entis perfecti et ordinati ad existentiam et ad accidentia. i, 689, n. 13.
- Bonum secundum quid et inchoative pertinet ad solam essentiam secundum se. i, 659, n. 13.
- Omnis creatura est bona actualiter, et consummate sub ordine existentiae, radicaliter autem et inchoative etiam ratione essentiae quae est radix accidentium, a quibus redditur plene et consummate perfecta. i, 692, n. 22.
- Omnia quae Deus fecit, sunt valde bona, fecit enim ea cum existentia, et accidentibus debitis, non sine illis in pura ratione essentiae. i, 692, n. 22.
- Nulla relatio, aut convenientia, aut conditio concurrens ad rationem boni potest ejus realitatem essentialiter constituere, neque formalem rationem ut distinguitur ab ente ejus subjecto. i, 660, n. 7.
- Bonum est in rebus, non in appetitu. Quid addat super ens. iii, 83, n. 22.
- Bonum in quo consistit. iii, 117, n. 10.
- Bonum aliud absolutum, et aliud relatum. iii, 130, n. 2.
- In quo utrumque fundatur. iii, 131, n. 3.
- Bonum pro integritate rei sumptum non est passio entis. iii, 131, n. 3.
- An bonum consistat in integritate entis, an addat respectum ad appetitum. iii, 131, n. 4.
- Bonum est in rebus, verum autem in compositione, et divisione intellectus. iii, 132, n. 5.
- Quomodo sit prius quam verum. iii, 32, n. 5.
- Est objectum appetitus. iii, 133, n. 6.
- Bonum non movet voluntatem nisi per sui diffusionem. iii, 503, n. 1.
- Quomodo habet statum appetibilitatis. iii, 503, n. 1.
- Bona quae conducunt ad Dei gloriam sunt duplicis generis. iii, 316, n. 21.
- Bonum, vide daemon.
- Triplex est bonum, scilicet honestum, utile et jucundum. iv, 707, n. 24.
- Quod si unum et idem bonum possideat haec tria, tunc illae differentiae et species boni sunt filium respectivae. Si autem unum et idem non habeat has circumstantias, tunc illae differentiae erunt entitativae et absolutae. iv, 707, n. 24.
- Natura studet brevitati, et paucitati, nisi propter bonum speciei. iv, 598, n. 24.
- Principium prolixum esse decet, secundum Platonis praecipua, quatenus ex principiis bene discussis facilius sit ad reliqua aditus. iv, 2, n. 1.
- Bonum est idem cum fine, vide finis.
- Bonum est triplex. v, 83, n. 12.
- Bonum honestum, et delectabile, vide honestum.
- Bonum utile, vide utile.
- Bonum satiativum, et ultimum est primum principium omnium appetibilium. v, 104, n. 38.
- De ratione boni est perfectio. v, 116, n. 48; 223, n. 59.
- Ratio formalis boni perfecti, aliter vocatur beatitudo in communi. v, 116, n. 49.
- Bona creata sive animae, sive corporis non possunt esse beatitudo. v, 164, n. 4.
- Nec tota collectio creaturarum ut cognita. v, 165, n. 8.
- In bonis, quae non sunt summum bonum, bene potest minus bonum eligi praemajori bono. v, 254, n. 26.
- Bonum practice, et motive sumptum non potest abstrahere a bono propter se, vel propter aliud. v, 471, n. 7.
- Bonum analogice analogia proportionalitatis convenit fini, et mediis. v, 474, n. 17.
- Bonum convenit mediis intrinsece, licet dependenter a fine. v, 474, n. 17.
- Bonum commutabile, vide conversio, creatura, finis ultimus, peccator, peccatum.
- Bonum incommutabile averti dupliciter contingit. v, 152, n. 47.
- Bonum, et malum morale quomodo sint differentiae voluntatis. v, 621, n. 15.
- Bonum, et malum sunt differentiae in genere morali. v, 623, n. 18; vi, 4, n. 2.
- Bonum, et malum morale opponuntur immediate contrarie. v, 799, n. 26.
- Bonum morale fit non bonum, si malo fini deserviat. v, 746, n. 19.
- Bonum simpliciter non solum dicitur tale in rebus creatis ratione substantiae, sed etiam ratione accidentium. vi, 398, n. 33.
- Bonum honestum primario in ratione invenitur; participative autem in bono sensibili potest inveniri, ut dirigibili a ratione; et sic tale bonum ab appetitu, ut subjecto rationi, potest attingi. vi, 223, n. 23.
- Bonum melius est materia voti, vide, votum.
- Bonum quod est impeditum majoris boni, non est materia voti. vii, 851, n. 8.
- Bonum concupitum non ordinatur ad eum, cui concupiscitur, ut ad finem cujus gratia, sed tamquam ad finem cui. vii, 343, n. 14.
- Bonum amicabile addit supra bonum absolute rationem communicativi. vii, 407, n. 3.

- Bonum apprehensum concurret in triplici genere causae respectu appetitus, scilicet objectivae, finalis et effectivae. vii, 735, n. 7.
- Bona quae per orationem obtinentur, proveniunt ex gratia Dei. vii, 757, n. 8.
- Bona quae possumus petere a Deo, sunt in triplici differentia. vii, 794, n. 2.
- Bona spiritualia secundum se considerata peti possunt, et debent a Deo. vii, 793, n. 3.
- Bona temporalia ex fine sustentationis, et conservationis naturae licite possunt peti a Deo. vii, 795, n. 12.
- Ista autem bona secundum quod subsunt usui nostro ultra conservationem naturae, non possumus petere, neque secundum se considerata. vii, 796, n. 12.
- Non est bonum divinum ut amabile amore concupiscentiae. vii, 327, n. 9.

BOS.

- Bos ab Aegyptiis in honorem Serapidis alabatur, quem Apis nomine vocabant. vii, 960, n. 4.
- Bos nomine Apis apud Aegyptios deus, in eoque colendo superstitio. vii, 960, n. 4.
- Bos Apis Germanici Caesaris mortem praenuntiavit. vii, 960, n. 4.
- Bovi Aegyptio mortuo solemniter planctu sacerdotum parentabant. vii, 960, n. 4.
- Bovis Apis solemniter apud Aegyptios mense aprili celebrabantur. vii, 961, n. 6.
- Bovis Api reperto in praemortui locum valde Aegyptii laetabantur, et ita splendidis conviviis epulabantur, ut in proverbium abiierint serapicae cenae. vii, 961, n. 6.

BRITANNIA.

- Britannia insula postquam religionis christianae cultum amplexa est, nec venenata parit animalia, nec aliunde allata tolerat. vii, 964, n. 11.

CAECITAS.

- Caecitas daemonum unde proveniat. iv, 992, n. 14, vide obcaecatio et nox.

BRUTUM:

- Bruta quam indifferentiam habeant in agendo. v, 16, n. 30; 309, n. 14.
- Et quomodo movent se propter finem. v, 16, n. 30, vide finis.
- Bruta feruntur a convenientia finis, ut materialiter habita in ipsa re. v, 39, n. 25; 382, n. 49.
- Quomodo bruta non se moveant propter finem. v, 42, n. 31; 383, n. 53.
- Bruta vitali actu appetunt finem. v, 60, n. 31.
- Bruta non moventur ab honesto, bene tamen ab utili, et delectabili, et hoc quomodo. v, 44, n. 36.
- Brutorum appetitus necessatur. v, 376, n. 30.
- Bruta habent voluntarium imperfectorum, unicum tamen cum perfecto. v, 382, n. 49.
- Bruta cognoscunt finem non collective cum mediis, sed absolute ut convenientem, vel disconvenientem. v, 382, n. 50.
- Bruta non moventur compositione, et divisione strictae sumptae. v, 578, n. 11.
- Bruta habent spem. vi, 225, n. 12.
- Bruta habent iram, licet non proprie. vi, 232, n. 5.
- Bruta sunt capacia habituum imperfectorum, quatenus subduntur imperio, et gubernationi hominum. vi, 257, n. 12.
- Brutorum instinctus quis sit, et quomodo in eis formetur. vi, 258, n. 13.
- Brutorum assuefactio non consistit in aliqua qualitate superaddita speciebus magis firmatis consuetudine ipsa. vi, 258, n. 14.

BULLA.

- Quando in bulla Cruciatum datur facultas relaxandi juramenta, vel commutandi vota intelligitur de illis quae non vergunt in detrimentum proximi. vii, 878, n. 11.
- In bulla Compositionis datur facultas ad componendum id quod beneficiarius debet ex omissione recitanda. vii, 825, n. 6.

C

CAJETANUS.

- Cajetanus nec Thomistae non imponunt falsum Scoto, in eo quod dixerit dari actum neutrum in voluntate, qui non sit circa finem, nec circa media. v, 468, n. 2, vide actus neuter.

CALIX.

Calix iræ dei de quo bibent omnes peccatores terræ. vii, 953, n. 2.

CALOR.

Calor non est proprietas ignis absolute, et secundum substantiam, sed ut habet talem acrimoniam, et modum, id est, calor ut igneus, et sic non est naturalis nisi igni, aliis vero corporibus, non convenit sub tali modo, vel acrimonia, nisi ex participatione ignis. ii, 294, n. 27.

CALUMNIA.

A calumniis non est licitum per calumniam defendi. vii, 505, n. 7.

CALVINUS.

Calvini doctrina e diametro opposita est doctrinæ Thomisticæ. i, 483, n. 13.

Calvinus posuit decretum Dei, non quomodocumque antecedens, sed necessitans voluntatem: Thomistæ vero dicunt quod decretum Dei absolute antecedens, non tollit libertatem, sed causat, conservat et perficit. ii, 658, n. 30.

Calvini opinio circa præscientiam, gratiam efficacem, et libertatem nostram, vide gratia circa finem.

Calvini error de libero arbitrio ob efficaciam divinæ gratiæ excutitur. iii, 198, n. 3.

In quo cum Pelagio conveniat. iii, 199, n. 4.

Ejus æquivocatio in negatione liberi arbitrii ob inefficaciam divinæ voluntatis. iii, 204, n. 14.

Calvini hæresis, libertatem nostram tolli per auxilium gratiæ efficacis, a Concilio Tridentino jugulatur. iii, 416, n. 18; 417, n. 19.

Calvini error de reprobatione. iii, 820, n. 20.

Falso Thomistis objectus. iii, 820, n. 21.

Calvinus, vide Angelus.

Calvinus existimavit necessitarii voluntatem ab auxilio divino. vii, 754, n. 2.

CAMPANA.

Campanæ de Velilla pulsatio prodigiosa aliquid infaustum reipublicæ prænuntians. vii, 967, n. 16.

Campanæ de Velilla pulsatio audita in expulsiōe Mahumetorum ex Hispania. vii, 967, n. 17.

Campana de Velilla habet in ora exaratum quoddam Sybillarum vaticinium. vii, 967, n. 17.

CANON.

Ex Canonibus Apostolorum solum quinquaginta seu septuaginta, sententiæ in illis contentæ, sunt approbatæ. vii, 274, n. 21.

Canones Trullani a Græcis sunt conficti, et ab Ecclesia reprobati. vii, 275, n. 22.

CANONIZATIO.

Quid importet canonizatio explicatur. vii, 293, n. 1.

Ad illam præcedere solet quasi duplex dispositio, qua paulatim aliquis cultu aliquo incipit coli, et venerari, scilicet beatificatio et elevatio. vii, 293, n. 2; 295, n. 4, vide beatificatio et elevatio.

Canonizatio quantum ad ipsam substantiam, scilicet, quod sancti proponerentur ab Ecclesia colendi, et venerandi, ita antiquum est, ut ab apostolica traditione descendat, habeatque fundamentum in Scriptura. vii, 295, n. 5.

Modus autem canonizationis diversimode se habuit a principio Ecclesiæ usque nunc. vii, 295, n. 6, vide Ecclesia et papa.

CAPUT.

Explicantur proprietates capitis. viii, 247.

CARCER.

Carcer dæmonum est talis, quod ei alligantur, et quoad detentionem localem, et quoad detentionem moralem operationum suarum liberarum impeditivam, vide alligo et ligo. iv, 1017, n. 12.

CARDINALIS.

Cardinalis virtus, vide virtus cardinalis, et vide clerus Romanus.

Ad ipsos pertinet electio papæ. vii, 224, n. 22; 226, n. 25.

Et hoc est verum etiam si a Concilio generali papa deponatur. vii, 226, n. 25.

Nullus cardinalium prætextu excommunicationis vel censuræ, potest ab electione papæ repelli. vii, 228, n. 1.

Ad ipsos non pertinet tractatus de depositione papæ. vii, 258, n. 17.

CARO.

Carnis tentatio, vide tentatio.

CASTITAS.

Castitas perpetua nequit servari sine speciali gratia, quia nequit exerceri sine resistentia gravium tentationum. vi, 753, n. 29, vide contritio, gratia specialis, martyrium, perseverantia et tentatio.

Castitas est virtus, quæ est pars subjectiva temperantiæ ex parte venereorum. vi, 888, n. 14, vide temperantia.

CASUS.

Casus reservatus, vide dubito.

CATHERINUS.

Catherini error et Massiliensium de prædestinatione refellitur. iii, 108, n. 28 et 609, n. 30.

Catherinus ait per fidem divinam mediate posse inferri aliquem esse in gratia, colligendo hoc ex principiis revelatis, et aliis experientiis adjunctis. vi, 855, n. 1, vide fides et gratia.

CAUSA.

In causa æquivoca invenitur quidquid perfectum est in effectu, in eo genere et linea, in qua est causa æquivoca. i, 637, n. 4.

Causa æquivoca semper est perfectioris virtutis quam effectus a se productus, in quantum est talis effectus. i, 637, n. 4.

Causa univoca non continet effectum secundum conditiones individuales absolute, sed secundum eandem rationem specificam. i, 637, n. 4.

Causa univoca continet effectum, non tamen modo perfectiori, quam sit effectus in se, neque secundum altius esse. i, 639, n. 9.

Causa instrumentalis non continet effectum, neque agit in virtute propria, sed in virtute causæ principalis, neque illi assimilatur effectus, sed causæ principali. i, 639, n. 9.

Causa physica cur vehementius influat quam moralis. iii, 467, n. 69.

Causa finalis est prima inter omnes. v, 38, n. 23.

Causa increata efficit ens in quantum ens, quidditates autem particulares tangit, ut contentas sub ente, et existentia. v, 48, n. 8.

Quomodo causæ creatæ producant existentiam rei. v, 48, n. 8.

Causæ æquivocæ etiam specificantur a principio, et quomodo. v, 56, n. 23.

A causa univoca quod derivatur debet esse distinctum numero ab illa. vi, 86, n. 20.

Causa particularis semper subordinatur universali. v, 151, n. 44.

Unus numero effectus non potest prodire a duabus causis totalibus creatis. v, 651, n. 27.

Causa conservans duplici modo conservat vel influendo in effectum quoad esse, vel subministrando materiam, seu dispositiones requisitas. vi, 367, n. 22.

Quæ sit causa proxima, quæve remota mutilationis, vel mortis. vii, 371, n. 7.

Causa efficiens habitus, illum non specificat. vii, 524, n. 10.

Licet causa secunda sit efficax in suo genere, tamen potest impediri, quia non est efficax in omni genere causæ. viii, 94, n. 15.

Assignatur discrimen inter causam moralem, et physicam. viii, 462, n. 60.

Non est necessarium, quod causa moralis exerceat aliquam operationem circa effectum, qui moraliter tantum ab ea procedit. viii, 428, n. 16.

Causa prima non impedit, sed potius juvat causam secundum ad agendum concurrere cum ipsa. viii, 293.
Causa imperans non semper est causa moralis. viii, 434, n. 48.

CENSURA.

Censuræ definitio legitima contra Suarez. vii, 513, n. 4.
Ejusque explicatio. vii, 514, n. 5.
Septem sunt species censuræ, et quæ illæ sint. vii, 501, n. 4.
Censurarum potestas et forensis tradita Matthæi xvi et xviii, non ipsa remittendi peccata. ix, 185.

CERINTHUS.

Cerinthus Christum negavit deum, vide Christus et Ebion.

CERTITUDO.

Vide certitudo spei.
Certitudo voluntatis aliter regulanda est in actu fruitionis, seu gaudii, aliter in actu spei. vii, 369, n. 4.

CESSATIO.

Cessatio ab omni actu in voluntate, an sit violentia, vide agens et voluntas.

CHARACTER.

Character non est habitus inclinans ad operandum moraliter, sed potestas ad valide conficiendum, vel recipiendum sacramentum. vi, 346, n. 28.
Character non influit in malum usum sacramenti, sed in valorem sacramenti, et sic bene potest aliquis male uti caractere in genere morali. vi, 396, n. 28.
Character manet in fidelibus damnatis. vii, 106, n. 2.

Character non est virtus ad causandum effectum supernaturalem, sed est qualitas reddens aptum subjectum ad recipiendam virtutem causativam. viii, 448, n. 47.

Imprimi characterem indelebilem in anima per sacramenta, fides docet. ix, 323, n. 2.
Character potentia vindicatus a S. Thoma. ix, 224, n. 3.

Character verum efficit sacramentum, sed non semper bene, unde nec habitus per se primo ordinatus ad divina tradenda aut recipienda. ix, 323, 324.

Character est potentia ministerialis: hinc reductive in genere 323 et 359. Quis pro formali, aliquid rationis Durandus voluit, quod videtur damnatum esse. Character res absoluta, fundans relationem: signum, non ex aliqua impositione, sed ex natura sua. ix, 324.

Character qualitas est, non modus: ex adjuncto sacramento signum, et secundario, non ipse per se. ix, 335.

Distinctivus, non ipsa distinctio: deputatio realis a Deo, et forma in sua entitate accidentalis, vi cujus debeatur concursus, ut eo minister utatur cum voluerit. ix, 332.

Characteris effectus a conditione morali dependens, in confirmatione, pœnitentia, etc. ix, 344.

Character alius potentia activa, alius passiva: quid hæc in illo. ix, 350. Vide baptismus, confirmatio et ordo.

Christi character est in potentia animæ (nempe in intellectu) atque in eo indelibiliter. ix, 367.

Suarez frivola quæstio, an character sit qualitas intensibilis. ix, 379.

Tria dumtaxat sacramenta imprimunt characterem, baptismus, confirmatio, ordo: nulla vetera. Scoti opinio singularis, quod imprimeret circumcisio. ix, 379.

Christi passio futura, causa finalis gratiæ patrum, non efficiens: ipsa existens, etiam efficiens et causa physica, non solum moralis. Ejus resurrectio, causa efficiens nostræ resurrectionis. ix, 138.

Circumcisio et legis naturæ remedium, gratiam parvulis conferebant ex opere operato passive; adultis solum ex opere operantis, per fidem Jesu Christi; nec aliter reliqua vetera sacramenta. ix, 309.

Quid hæc differant? Opus operatum active sive efficientia physica. ix, 315.

Circumcisionem characterem impressisse, Scoti opinio. ix, 381.

Confirmationis character activus et passivus. Illius fidei professio ac defensio, quasi ex officio, cum nec digna et ex fide virtute, sed actus ex circumstantia malus est. ix, 359.

CHARITAS.

Relatio, virtualis saltem, in finem charitatis requiritur ad opera meritoria, colligiturque explicite ex Concilio Tridentino. v, 130, n. 49.

Non est paratus mori pro fide ex motivo charitatis, qui est in peccato mortali, sed ex pia affectione ad fidem. v, 144, n. 20.

Charitatem patriæ, et viæ probabilius est ejusdem esse speciei. v, 218, n. 52.

Fortitudo divina magis ostendebatur in sustinendo tantam indignitatem sicut sustinuit.

Charitas quo sensu dicatur, quod est summum præmium in patria. v, 227, n. 6.

Charitas perfectior est fide, et spe, non tamen visione clara Dei. v, 238, n. 34.

Actus charitatis circa Deum, et proximum non sunt actus speciei diversi. v, 319, n. 41.

Nec charitas viæ, et patriæ. v, 319, n. 41.

Non potest esse idem actus numero, qui in via elicitur, et in patria. v, 322, n. 50.

Charitatis meritum, et præmium, vide meritum et præmium.

Charitas Christi, vide Christi amor et Christi meritum.

Charitas addit supra amorem æstimationem quamdam, et pretium rei amatæ; differtque ab amore, qui est passio. vi, 904, n. 1; 205, n. 2.

Charitas non augetur extensive. vi, 305, n. 33.

Charitas nequit esse sine fide, et spe; bene tamen e contra spes, et fides sine charitate in peccatore; et fides etiam aliquando sine spe. Et charitas etiam connexa est cum virtutibus moralibus infusis; et e contra morales infusæ connexæ sunt cum theologis. vi, 532, n. 6.

Charitas etiamsi pertineat ad genus volubile, nobilior est virtutibus generis intellectualis; et quomodo hoc sit intelligendum, non tamen lumine gloriæ. vi, 560, n. 18.

Charitus est excellentior fide. vi, 138, n. 14.

Sine charitate in statu peccati non manent virtutes acquisitæ in ratione habitus, sed mutantur ex defectu motivi formalis indispotionis. vi, 550, n. 58.

Charitas (sicut et cæteræ virtutes) distinguitur a gratia realiter. vi, 795, n. 43.

Charitas requirit subjectum elevatum in ordine supernaturali mediante gratia, ut præbeat suum effectum. vi, 798, n. 5.

Charitatis effectus tribuuntur ipsi ut principio proximo, gratiæ autem iidem effectus

tribuuntur, ut principio tamen radicali. vi, 792, n. 10.

Charitas opponitur peccato quatenus peccatum est in voluntate quantum ad actum. vi, 800, n. 13, vide gratia, macula et peccatum.

Charitas quælibet ejusdem speciei est cum alia. vi, 851, n. 6.

Charitas est forma virtutum, quatenus eas trahit ad suum finem. vi, 893, n. 17.

Charitatis directio respectu contritionis, et aliarum virtutum dupliciter intelligi potest, et quomodo. vi, 893, n. 17.

Charitatis influxus, vide influxus charitatis.

Charitas supernaturalis est vera et propria amicitia inter Deum et hominem, fundata non in communicatione qua homo, sed qua filius habens eundem spiritum. vii, 408, n. 5.

Objectum formale charitatis est bonitas divina amanda propter seipsam fundantem communicationem sui immediatam. vii, 408, n. 6.

In objecto secundario non æqualiter relucet conditiones amicitiae. vii, 412, n. 15.

Charitas supernaturalis est una virtus speciei atomæ. vii, 419, n. 2.

Charitas in genere moris est excellentior cæteris virtutibus, et hoc in triplici sensu. vii, 425, n. 1.

Charitas inferior est entitative ad unionem hypostaticam, gratiam habitualement, et lumen gloriæ. vii, 425, n. 2.

Entitative autem est perfectior virtutibus naturalibus, sive existentibus in intellectu, sive in voluntate. vii, 425, n. 3.

Excedit etiam virtutes supernaturales, quæ sunt in voluntate. vii, 425, n. 3.

Est etiam perfectior entitative fide, et aliis virtutibus intellectualibus supernaturalibus, quæ sunt in via. vii, 423, n. 6.

Charitas non augetur extensive. vii, 430, n. 2.

Charitatis augmentum est sine termino ab intrinseco. vii, 432, n. 8.

Charitas potest augeri a Deo physice, nulla interveniente dispositione ex parte actus nostri. vii, 434, n. 1.

Ad augmentum charitatis requiritur ex parte actus nostri dispositio non solum moralis, sed etiam physica. vii, 437, n. 10.

Quæ dispositio debet esse actus, non solum æqualis ad habitum præcedentem, sed excedens illum, æqualis tamen augmento introducendo. vii, 438, n. 12; 452, n. 11.

Charitas non augetur secundum totam intensionem actus disponentis, sed secundum excessum actus ad habitum præexistentem. vii, 440, n. 19.